

фахівців світового рівня, при цьому особлива увага повинна бути приділена підготовці випускників науково-технічних спеціальностей. В рамках даного напрямку також передбачається розвиток системи підвищення кваліфікації / перекваліфікації співробітників;

- розширення міжнародного співробітництва в інтересах залучення іноземних компаній до реалізації спільних проектів, в тому числі експериментальних, просування спільних технологічних розробок та ін.

[1] Дикань В. Л., Соломніков І. В. Інжиніринго-маркетинговий центр інноваційних технологій як основа активізації інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств залізничного транспорту. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2017. Вип. 57. С. 9-20.

[2] Pissarides C. "StructuralChangeinaMulti-SectorModelofGrowth" (withL. RachelNgai), AmericanEconomicReview, forthcoming. URL: http://eprints.lse.ac.uk/4468/1/Structural_Change_in_a_Multi-Sector_Model_of_Growth.pdf.

[3] Кулприяновский В. П. Цифровая железная дорога – целостная информационная модель как основа цифровой трансформации. Int. J. Open Inform. Technol 2016. Т. 4. № 10. С. 32–42.

[4] Shi T. Y., Wangy J., Li P. Research on digital railway system architecture. J. Transp. Systems Eng. Inform. Tech. 2010. Vol. 10. P. 29–33.

[5] Компаниец В. В. Развитие и будущее экономики на основе цифровых технологий: критическое осмысление. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 61. С. 36-46.

[6] What you don't know about FS Italiane. URL: <https://www.trenitalia.com/en.html>.

[7] Заява Ради 4.0 про кейс Укрзалізниці – «як НЕ треба розпочинати цифрову трансформацію». URL: <https://appau.org.ua/publications/zayava-rady-4-0-pro-kejs-ukrzaliznytsi-yak-ne-treba-rozpochynaty-tsifrovu-transformatsiyu/>

[8] Через коронавірус Укрзалізниця отримає до 10 млрд грн збитків за першу половину 2020 року. URL: <https://hromadske.ua/posts/cherез-koronavirus-ukrzaliznicya-otrimaye-do-10-mlrd-grn-zbitkiv-za-pershu-polovinu-2020-roku>.

УДК 330.341

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ

UKRAINE'S ECONOMY IN MODERN CONDITIONS OF DEVELOPMENT

канд. екон. наук А.В. Толстова

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

PhD(Econ.) A.V. Tolstova

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Початок 2020 р. для країни характеризувався падінням показників економічної активності у видах діяльності, що представляють реальний сектор: промислове виробництво скоротилось на 5,1%, транспортні послуги - на 4%, сільське господарство – на 2,7%. Падіння цін виробників,

свідчить про ознаки повноцінної стагнації у секторі виробництва товарів та послуг та про помітне звуження обсягів його діяльності. Посилення негативних тенденцій економічного розвитку країни обумовлено також і світовою кризою, прояви якої прискорило поширення хвороби.

Закриття велика кількість фабрик в Азії, збої постачання у всьому світі, падіння біржових індексів, відтік інвесторів з країн, що розвиваються та зменшення попиту на світових ринках сировини, нафтові війни та інші кризові явища у світі загрожують українській економіці.

Основними загрозами для української економіки в умовах прояву глобальної кризи є:

- відсутність чіткої, виваженої політики щодо економічного розвитку, яка дозволить заспокоїти хвилювання громадян, бізнесу та інвесторів;

- ризик дефолту. Для України 2020 рік – це пікові виплати України за державним боргом. За даними НБУ, держава, а також підприємства і комерційні банки, мають повернути кредиторам понад 15 мільярдів доларів.

- падіння рівня розвитку промисловості. В сучасній політиці країни не приділяється належної уваги розвитку промисловості. Останні восьмимісячів в Україні падає промислове виробництво, хоча в цілому ВВП донедавна показував зростання. Українська промислова продукція дешевшає з 2019 року, а за відсутністю грамотної політики розподілу та реалізації продукції призводить до зменшення доходів галузі. Зміцнення гривні, яке тривало донедавна обумовило скорочення доходів виробництва та сплати податків підприємств, орієнтованих на експорт продукції. Глобальні кризові явища призводять до зменшення попиту на ринках сировини, а відповідно і до втрати доходу України, оскільки країна експортує переважно сировину;

- скорочення споживання у світі. Зменшення споживання та міжнародної торгівлі є наслідком падіння провідних світових фондових ринків, якому додатково сприяють нафтові війни;

- зменшення переказів від заробітчани. Українські заробітчани переказують до України по 12 мільярдів доларів на рік. Однак прояв глобальної кризи, уповільнення економічного зростання країн Європи обумовлюють повернення трудових мігрантів в Україну.

Прояв глобальної кризи ускладнює економічну ситуацію в Україні, проте дає і нові можливості для розвитку країни.

Українська економіка може пройти світову кризу з мінімальними наслідками за умови перегляду пріоритетів розвитку країни, встановлення цілей на рівні Міністерства фінансів та НБУ, скоригувавши їх таким чином, щоб досягнення головної цілі (рівня дефіциту чи інфляції) чітко

кореспондувалося з досягненням проміжних цілей, такий як темпи реального економічного зростання, рівень зайнятості тощо.

Слід також внести корективи в моделі, які використовують макроекономічні регулятори для оцінки ефектів своєї політики на темпи економічного зростання та соціального добробуту в країні з врахуванням структурних проблем.

Необхідно сформулювати комплекс заходів для збереження економічного потенціалу країни, насамперед її індустріального ядра. Забезпечити можливість фінансування реальних інвестиційних проєктів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності економіки та розширення її внутрішнього ринку. Розширення інструментарію державних гарантій. Активізувати роботу з міжнародними офіційними кредиторами на принципово інших засадах формування внутрішньої макроекономічної політики та її націленості на зростання економічного потенціалу країни.

Одним із головних кроків в зміцненні національної економіки в умовах кризи є збільшення економічної свободи для реального сектору економіки. Доцільно впровадити податкові канікули для підприємств середнього і малого бізнесу, направлених на виробництво готової продукції, підприємств реального сектору економіки; спрощення податкової системи і запровадження податку на виведений капітал, який стимулюватиме економічне відновлення.

В умовах світової кризи ринок продовольства може зазнати меншого падіння, ніж економіка планети в цілому, а то й зберегти зростання. Саме тому дієвим заходом економічного розвитку країни є стимулювання галузей, що забезпечують ринок продовольства, зокрема сільського господарства.

Україна є імпортером нафти і газу. Сьогодні ціна на нафту, яка прискорила падіння світових індексів, для української економіки виявилася позитивом, зауважує частина експертів. В таких умовах доцільно впроваджувати план переозброєння всього промислового комплексу країни.

Таким чином, прояв світової кризи ставить перед країною не лише нові виклики, а і можливості розвитку. Визначення чітких національних пріоритетів, формування грамотної економічної політики, розробка комплексної програми виходу країни з кризового стану дозволить забезпечити розвиток у всіх галузях економіки, перетворити країну з сировинною економікою в країну з виробництва високотехнологічного продукту, створити нові робочі місця, забезпечити належний рівень життя в країні.